

С.П. Ратушняк

ПРАВознавство
Зошит
для самостійних робіт

9 клас

12-річна школа

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 92я72
УДК 34.0
Р25

Рецензенти:

завідуюча інформаційно-методичним кабінетом управління освіти
Хмельницької міської ради, вчитель-методист

Дупляк Тетяна Василівна

Р25 Ратушняк С.П.

Правознавство. Зошит для самостійних робіт. 9 клас. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2009. — 96 с.

ISBN 978-966-10-0934-8

Посібник містить завдання для самостійних робіт з курсу «Правознавство (практичний курс) для 9-го класу загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи».

Завдання складено відповідно до програми 9 класу з урахуванням змін у законодавстві станом на вересень 2009 року.

Для учнів 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, вчителів, методистів.

ББК 92я72

УДК 34.0

Охороняється законом про авторське право.

Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

ISBN 978-966-10-0934-8

© Ратушняк С.П., 2009
© Навчальна книга — Богдан,
макет, художнє оформлення, 2009

ВІД АВТОРА

Із переходом освіти України до системи державних стандартів гостро постає проблема змісту та об'єму матеріалу, яким повинні оперувати учні. Не менш важливим є питання переходу від суто теоретичного навчання до формування ґрунтовних практичних знань, умінь та навичок. Даний посібник надасть можливість систематизувати знання, набути досвіду практичного вирішення життєвих ситуацій, а також максимально оптимізує оцінювання досягнень учнів.

Посібник складається із шести розділів відповідно до навчальної програми «Правознавство (практичний курс) для 9-го класу загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи.»

У кожному розділі всі завдання побудовано за 4-ма рівнями:

Тестові *завдання першого рівня* містять лише одну правильну відповідь з 4 (5).

Тестові *завдання другого рівня* містять 2 (3) правильні відповіді з 5 (6).

У *завданнях третього рівня* складності слід вставити пропущені слова, закінчити речення (дати визначення поняттям).

В *завданнях четвертого рівня* пропонується учням розкрити зміст питання, скласти схему чи алгоритм дій, порівняти тощо. Із четвертого рівня вчитель обирає одне завдання, яке потребує як широких знань, так і вміння аналізувати, систематизувати, порівнювати.

Посібник не містить наперед складених варіантів, що дозволяє вчителю самостійно формувати кількість та складність завдань для самостійної роботи.

Самостійні роботи можуть тривати від 10 до 45 хвилин. Таким чином, вчитель може використати для самостійної роботи як весь урок (за наявності часу), так і його частину.

Посібник дозволяє скласти вчителю по кожній темі 6-8 варіантів.

Критерії оцінювання кожен вчитель визначає на власний розсуд.

Бажаємо успіхів у навчанні та праці.

Зміст

Правила і закони у суспільстві та твоєму житті.	4
Ти – людина, тому маєш права.	19
Ти і цивільно-правові відносини.	35
Закони в житті твоєї сім'ї.	49
Твої права у трудових відносинах.	63
Твої орієнтири в адміністративному та кримінальному праві.	77
Твоя подорож у світ юридичних професій.	77

1-Й РІВЕНЬ СКЛАДНОСТІ.

У завданнях першого рівня складності тільки одна правильна відповідь.

1.1. Заборони, дозволи, зобов'язання, табу – це форми:

- А моральних норм;
- Б звичаїв;
- В обрядів;
- Г ритуалів.

1.2. Правила, що регулюють поведінку людей з точки зору поглядів суспільства на добро і зло, справедливе і несправедливе, гуманне і негуманне – це:

- А норми права;
- Б традиції та звичаї;
- В норми моралі;
- Г корпоративні норми.

1.3. Частина норми, що вказує, за яких обставин ця норма вступить у дію – це:

- А гіпотеза;
- Б диспозиція;
- В санкція;
- Г галузь.

1.4. Підставами виникнення, зміни та припинення правовідносин є:

- А норми права;
- Б правовідносини;
- В зміст правовідносин;
- Г юридичні факти.

1.5. Вкажіть найправильнішу відповідь. У правовідносинах можуть брати участь:

- А тільки фізичні особи (люди);
- Б тільки юридичні особи (підприємства, установи, організації);
- В юридичні особи та державні установи;
- Г юридичні особи, фізичні особи, держава.

1.6. Найпоширенішим джерелом права України є:

- А нормативно-правові акти;
- Б релігійно-правові норми;
- В міжнародно-правові акти;
- Г нормативні акти.

1.7. Система усіх нормативно-правових актів, які діють у державі, називається:

- А правилами;
- Б правом;
- В нормами права;
- Г законодавством.

1.8. Закони має право приймати:

- А Президент України;
- Б Верховна Рада України;
- В Кабінет Міністрів України;
- Г Конституційний суд України.

1.9. Прийняття закону відбувається на пленарному засіданні шляхом голосування «за» понад _____ конституційного складу.

- А 1/3;
- Б 1/2;
- В 2/3;
- Г 3/4.

1.10. Після прийняття закону Верховною Радою України:

- А його підписує Голова Верховної Ради України;
- Б закон направляється на підпис Президенту України;
- В закон направляється на підпис Прем'єр-міністру України;
- Г закон вступає у дію.

1.11. Закони України набирають чинності через _____ з дня їх офіційного оприлюднення, якщо інше не передбачено самим законом.

- А 3 дні;
- Б 5 днів;
- В 10 днів;
- Г 1 місяць;
- І 3 місяці.

1.12. Верховна Рада України може подолати вето Президента України, якщо за законопроект проголосують не менше ніж _____ народних депутатів.

- А 150;
- Б 226;
- В 300;
- Г 334;
- І 450.

1.13. Президент України зобов'язаний підписати закон протягом _____ днів.

- А 3;
- Б 10;
- В 15;
- Г 25;
- І 30.

1.14. Підзаконні акти, що приймаються центральними органами виконавчої влади і поширюються на певну сферу суспільних відносин, називаються:

- А загальними;
- Б відомчими;
- В місцевими;
- Г локальними;
- І центральними.

1.15. Поведінка людини (людей), яка регулюється (передбачена) нормами права називається:

- А правовою поведінкою;
- Б правомірною поведінкою;
- В протиправною поведінкою.

1.16. Цивільно-правовим правопорушенням є:

- А нанесення тілесних ушкоджень особі;
- Б дрібна крадіжка;
- В пошкодження сидінь у тролейбусі;
- Г пошкодження чужого майна;
- І завдання робітником збитків майну підприємства.

1.17. Конституцію України було прийнято:

- А на всеукраїнському референдумі;
- Б Указом Президента України;
- В Верховною Радою України;
- Г Конституційним Судом України.

1.18. Конституцію України було прийнято:

- А 16 липня 1990 р.;
- Б 24 серпня 1991 р.;
- В 1 грудня 1991 р.;
- Г 28 червня 1996 р.

1.19. Органом законодавчої влади в Україні є:

- А Верховна Рада України;
- Б Президент України;
- В Кабінет Міністрів України;
- Г Конституційний Суд України.

1.20. Верховна Рада України:

- А засідає у разі необхідності;
- Б діє на постійній основі;
- В збирається епізодично за вимогою більшості депутатів;
- Г немає вірної відповіді.

1.21. Конституційний склад Верховної Ради України становить _____ народних депутатів.

- А 300;
- Б 350;
- В 400;
- Г 450;
- І 500;
- Д 550.

1.22. Строк повноважень Верховної Ради України становить:

- А 3 роки;
- Б 4 роки;
- В 5 років;
- Г 6 років;
- І 7 років;
- Д 10 років.

1.23. Президент України:

- А належить до законодавчої гілки влади;
- Б належить до виконавчої гілки влади;
- В належить до судової гілки влади;
- Г не належить до жодної із гілок влади.

1.24. Президент України:

- А обирається Верховною Радою України;
- Б призначається Верховною Радою України;
- В призначається Кабінетом Міністрів України;
- Г обирається шляхом всенародного голосування.

1.25. Термін повноважень Президента України становить:

- А 3 роки;
- Б 4 роки;
- В 5 років;
- Г 6 років;
- І 7 років;
- Д 10 років.

1.26. Президентом України особа може бути не більше:

- А 1-го строку поспіль;
- Б 2-х строків поспіль;
- В 3-х строків поспіль;
- Г 4-х строків поспіль;
- І закон не встановлює обмежень щодо кількості разів переобрання Президентом України.

1.27. Кабінет Міністрів України:

- А призначається Президентом України;
- Б призначається Верховною Радою України;
- В призначається Прем'єр-міністром України;
- Г обирається народом шляхом голосування.

1.28. Перше призначення на посаду професійного суді здійснює:

- А Президент України;
- Б Верховна Рада України;
- В Верховний Суд України;
- Г колегія суддів;
- Г з'їзд суддів.

1.29. Вперше на посаду судді особа призначається терміном на:

- А 1 рік;
- Б 2 роки;
- В 3 роки;
- Г 4 роки;
- Г 5 років;
- Д 10 років.

1.30. Вкажіть вірне твердження. Суд в Україні:

- А підпорядкований Верховній Раді України;
- Б Президентіві України;
- В Кабінету Міністрів України;
- Г Генеральній прокуратурі;
- Г є незалежним органом влади.

2-Й РІВЕНЬ СКЛАДНОСТІ

У тестових завданнях другого рівня складності дві чи три правильні відповіді.

2.1. Перші правила поведінки людей ґрунтувалися на:

- А міфах;
- Б билинах;
- В звичаях;
- Г моральних нормах;
- Г ритуалах;
- Д обрядах.

2.2. Можливості людини брати участь у правовідносинах здебільшого залежать від:

- А віку;
- Б статі;
- В освіти;
- Г майнового стану;
- Г стану здоров'я;
- Д її громадянства.

2.3. Згідно з Конституцією, право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить:

- А Президентові України;
- Б Кабінету Міністрів України;
- В народним депутатам;
- Г Конституційному Суду України;
- І Верховному Суду України;
- Д Національному банку України.

2.4. Законопроект може бути підготовлений:

- А народним депутатом;
- Б народними депутатами;
- В міністерством;
- Г міністром;
- І парламентською політичною партією;
- Д громадською організацією.

2.5. Офіційне оприлюднення закону відбувається шляхом публікації у (на):

- А «Відомостях Верховної Ради України»;
- Б «Офіційному віснику України»;
- В «Офіційному віснику Президента України»;
- Г газеті «Голос України»;
- І веб-сайті Верховної Ради України.

2.6. До загальних підзаконних нормативно-правових актів належать:

- А постанови Верховної Ради;
- Б укази Президента;
- В акти Кабінету Міністрів;
- Г акти міністерств, відомств;
- І рішення голови обласної державної адміністрації.

2.7. Ознаками правопорушення є:

- А протиправність;
- Б шкода;
- В мотив;
- Г караність;
- І мета.

2.8. В залежності від ступеня тяжкості правопорушення поділяються на:

- А шкідливі вчинки;
- Б проступки;
- В протиправні вчинки;
- Г злочини;
- І дії та бездіяльність.

2.9. Визначте, які із правопорушень є адміністративними:

- А паління на робочому місці;
- Б псування таксофонів;
- В пошкодження пасажирських вагонів;
- Г завдання моральної шкоди;
- І пошкодження чи знищення чужого майна;
- Д порушення правил дорожнього руху.

2.10. Обставинами, що виключають юридичну відповідальність у кримінальному праві є:

- А необхідна оборона;
- Б уявна оборона;
- В крайня необхідність;
- Г випадок;
- І непереборна сила;
- Д вина кредитора.

2.11. Центральними органами державної влади в Україні є:

- А Верховна Рада України;
- Б міністерства;
- В державні комітети;
- Г Верховна Рада Автономної Республіки Крим;
- І обласні державні адміністрації;
- Д районні державні адміністрації.

2.12. До повноважень Верховної Ради України належать:

- А прийняття законів, внесення змін до Конституції України;
- Б забезпечення державного суверенітету і економічної самостійності України;
- В затвердження Державного бюджету, контроль за його виконанням;
- Г визначення засад зовнішньої та внутрішньої політики;
- І здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю;
- Д здійснення помилування.

2.13. До органів виконавчої влади в Україні належать:

- А міністерства;
- Б державні комітети;
- В обласні та районні ради;
- Г обласні та районні державні адміністрації;
- І міські ради та їхні виконавчі комітети.

2.14. Правосуддя в Україні здійснюють:

- А професійні судді;
- Б присяжні;
- В народні засідателі;
- Г голови державних адміністрацій;
- І прокурори;
- Д міліціонери.